

DECLARAȚIE POLITICĂ

EFECTE SECUNDARE ALE SISTEMULUI ELECTORAL

Domnule președinte,
Doamnelor și domnilor colegi,

Declarația politică de astăzi am intitulat-o *Efecte secundare ale sistemului electoral*, din punctul meu de vedere acesta fiind un punct asupra căruia trebuie să reflectăm mai mult dacă intenționăm să înțelegem mai bine mișcările ce s-au produs în ultima vreme pe scena politică românească, în special în privința partidelor politice.

Sistemul electoral actual a generat o serie de neajunsuri, a fost mai degrabă blamat decât apreciat și mai mult unii chiar l-au considerat ca fiind un pas înapoi față de sistemul electoral proporțional cu listă blocată.

Nimeni nu poate nega că intenția nu a fost bună. Atunci când președintele a inițiat referendumul prin care majoritatea cetățenilor s-au pronunțat pentru un sistem majoritar cu două tururi de scrutin, clasa politică, mai ales cea aflată la putere, a refuzat din start o asemenea idee pe care nu a avut tăria nici să o respingă total, dar nici să o accepte sub forma votată de cetățeni.

Ca o paranteză la cele spuse anterior, maniera în care au evoluat lucrurile după referendumul din 22 noiembrie de anul trecut, am convingerea că parlamentarii din celelalte partide politice vor avea un comportament similar. Altfel spus, vor născoci o formulă mixtă prin care vor crede că îi vor convinge pe români că le-au respectat dorința pentru ca, în fapt, modificările pe care le vor aduce Constituției să fie neclare și să determine efecte nescontate în fază inițială.

În fine, neseriozitatea de care a dat dovadă de-a lungul ultimilor 20 de ani clasa politică românească este proverbială. Problema este însă alta. Sau poate că nu. Poate că multe din problemele cu care ne confruntăm sunt generate tot de lipsa de seriozitate.

La momentul creionării actualului sistem electoral, principalul beneficiu, unanim recunoscut a fost acela că legătura cetățeanului cu parlamentarul va mult accentuată prin prisma faptului că alegerile se realizau în colegii uninominale. Asta până când au apărut dezamăgiri legate de faptul că au existat candidați care în pofida faptului că s-au situat pe locul 2 sau 3 au ajuns să obțină mandatul. Trecând însă peste acest aspect, parlamentarii, indiferent cum și-au obținut mandatul, au fost nevoiți să creeze o legătură mai puternică cu cetățenii din colegii, în special în perspectiva alegerilor din 2012.

În aceste condiții, mutările recente din cadrul unor partide politice apar ca fiind normale în peisajul schițat anterior. Pentru mulți dintre parlamentari, relația pe care o au cu cetățeanul a început să fie mai importantă decât poziția sa în cadrul unui partid politic. Nu știu în ce măsură acest lucru este benefic. Poate că pentru cetățeni este. Poate pentru clasa politică nu este. Ceea ce a generat exodul de parlamentari din ultimele săptămâni, din punctul meu de vedere, nu este altceva decât un alt efect negativ determinat de actualul sistem electoral.

În aceste condiții, ar fi de preferat ca atunci când decidem modificarea Constituției să avem în vedere și modificarea sistemului electoral deoarece consecințele decurse din al doilea au efecte semnificative asupra ansamblului instituțional pe care trebuie să îl stabilească legea fundamentală. Așadar, va trebui să acordăm în egală măsură importanță sistemului electoral și aici nu mă refer numai la alegerile parlamentare. Trebuie să vedem în ce măsură este mai benefic un sistem majoritar decât unul proporțional, să analizăm dacă este bine sau nu ca alegerile parlamentare să fie decuplate de cele parlamentare, altfel spus să tragem linie și să încercăm să eliminăm neajunsurile din legile electorale astfel încât să nu ne mai surprindă efectele unor legi pe care le inițiem.

Avem datoria față de cetățeni să modificăm legea electorală pentru alegerea parlamentarilor astfel încât atunci când ne vom prezenta în poziția de candidați pentru a cere un nou mandat de reprezentant alegătorul să fie edificat asupra modului în care își acordă votul. În caz contrar nu vom face altceva decât să menținem o nemulțumire generală în rândul votanților și să continuăm să fim proprii cobai, constatând pe propria noastră piele efectele negative ale unui sistem de vot mixt.

Vă mulțumesc!

Senator
Gabriel MUTU

01.03.2010